

Uchwała Nr V/15/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi

z dnia 20 stycznia 2023 roku

**w sprawie opinii dotyczącej możliwości sfinansowania deficytu
budżetowego oraz prawidłowości planowanej kwoty długu
Gminy Zapolice**

Na podstawie art. 230 ust. 4 i art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zmianami) w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137),

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi:

1. Krzysztof Kozik	- przewodniczący
2. Tomasz Karwicki	- członek
3. Anna Kaźmierczak	- członek

uchwała, co następuje:

- 1) opiniuje pozytywnie z uwagą możliwość sfinansowania w 2023 roku planowanego deficytu budżetu Gminy Zapolice,
- 2) opiniuje pozytywnie z uwagą prawidłowość planowanej kwoty długu Gminy Zapolice, wynikającej z planowanych i zaciągniętych zobowiązań oraz sposób sfinansowania spłaty długu, tj. z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Uzasadnienie

Skład Orzekający sformułował opinię zawartą w sentencji niniejszej uchwały biorąc pod uwagę uchwałę Rady Gminy Zapolice:

- uchwałę nr L/356/22 z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Zapolice na lata 2023-2032,
- uchwałę nr L/357/22 z dnia 20 grudnia 2022 roku w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Zapolice na rok 2023.

Rada Gminy Zapolice uchwaliła budżet Gminy Zapolice z deficytem w wysokości 4.920.065,21 zł oraz postanowiła, że tenże deficyt zostanie pokryty przychodami z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, nadwyżki z lat ubiegłych oraz przychodami z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi

finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach. Ze sprawozdania Rb-NDS za III kwartał 2022 roku, wynika, że na dzień 30 września 2022 roku, Gmina dysponowała środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 1.072.013,11 zł, wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 2.575.795,59 zł oraz nadwyżką z lat ubiegłych w wysokości 2.480.455,08 zł, co łącznie stanowi kwotę 6.128.263,78 zł. Uwzględniając zmiany uchwały budżetowej na 2022 r., na dzień wydania niniejszej opinii, w budżecie 2022 roku wskazane wyżej środki nie zostały zaangażowane. Uwzględniając powyższe Skład Orzekający stwierdził, że określony deficyt budżetu oraz wskazane źródła jego sfinansowania są zgodne z art. 217 ustawy o finansach publicznych.

Z przedłożonej uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w latach 2023-2032 zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. W latach 2024-2032 prognozowane dochody bieżące budżetów zaplanowano w wysokościach wyższych od wydatków bieżących, zakładając osiągnięcie w każdym roku tzw. nadwyżek operacyjnych. Natomiast dla 2023 roku Gmina Zapolice prognozuje dochody bieżące w wysokości niższej od wydatków bieżących (tzw. deficyt operacyjny) na poziomie 1.285.625,18 zł, przy jednoczesnym założeniu wydatków bieżących na poziomie niższym od dochodów bieżących powiększonych o przychody z tytułu nadwyżki budżetu z lat ubiegłych, z tytułu środków pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych, zatem zachowana zostanie zasada określona w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Przy powyższym Skład Orzekający zwraca uwagę, że wprawdzie przepisy dopuszczają możliwość planowania deficytu operacyjnego budżetu, jednakże w praktyce takie działanie jest niekorzystne dla jednostki samorządu terytorialnego i świadczy o jej trudnościach w zakresie zbilansowania podstawowej działalności, co m.in. odzwierciedla poziom obciążenia budżetów spłatą długu w latach 2029-2030.

Prognoza kwoty długu stanowiąca część wieloletniej prognozy finansowej sporządzona została na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co jest zgodne z art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Według danych zawartych w wieloletniej prognozie finansowej kwota długu Gminy Zapolice na koniec 2023 roku wyniesie 3.654.681,92 zł, co stanowi 10,18% planowanych dochodów ogółem budżetu. W uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej przyjęto założenie, że w roku 2023 spłata zobowiązań zaliczanych do długu finansowana będzie z nadwyżki z lat ubiegłych. W latach 2024-2032 planuje się, że spłata długu nastąpi z nadwyżek dochodów nad wydatkami budżetowymi (*nadwyżek budżetowych*), które de facto powstaną z nadwyżek operacyjnych tj. nadwyżek dochodów bieżących nad wydatkami bieżącymi. Ponadto w latach 2023-2032 nie planuje się zaciągania przychodów zwrotnych zwiększających zadłużenie Gminy, a z prognozy wynika, że w 2032 roku zadłużenie Gminy zostanie całkowicie spłacone.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych dla danej jednostki samorządu terytorialnego obliczany jest indywidualany wskaźnik dopuszczalnego obciążenia budżetu z tytułu spłaty długu tej jednostki. Stosownie do wskazanej reguły,

wskaźnik spłaty długu w danym roku budżetowym nie może przekroczyć dopuszczalnego wskaźnika spłaty.

Przy założeniu realizacji wielkości uchwalonych w wieloletniej prognozie finansowej, w tym prognozie kwoty długu, Gmina Zapolice wykazała, że w latach 2023-2032 obciążenie budżetu z tytułu spłaty długu kształtować się będzie poniżej wskaźnika dopuszczalnego ustalonego dla danego roku, zatem spełniona zostanie reguła z art. 243 ustawy o finansach publicznych. Jednakże Skład Orzekający zwraca uwagę, że w latach 2029-2030 poziom obciążenia budżetów spłatą długu oscylować będzie w granicach wskaźnika dopuszczalnego, gdyż rzeźona relacja przedstawia się następująco: w 2029 roku - 0,83%/1,65% (różnica 0,82 p.p.), w 2030 roku - 1,90%/2,16% (różnica 0,26 p.p.). W ocenie Składu Orzekającego powyższe oznacza, że we wskazanych latach możliwość spłaty długu Gminy Zapolice obciążona jest ryzykiem. Zdaniem Składu Orzekającego zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych będzie wymagało pełnej realizacji prognozowanych założeń, w tym w szczególności osiągnięcia wskaźników jednorocznych (*wiersz 8.2 załącznika nr 1 do wieloletniej prognozy finansowej*) w wielkościach nie niższych niż przyjęto w założeniach. Skład Orzekający podkreśla także, że przy realizacji założeń zawartych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Zapolice należy przede wszystkim mieć na uwadze wykonanie nadwyżek operacyjnych w przyjętych wielkościach, bowiem wysokość wykonanych nadwyżek operacyjnych wpływa na wielkość dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu, jak również na możliwość realizacji przyjętych zadań inwestycyjnych, a także na możliwość spłaty długu Gminy bez konieczności zaciągania przychodów zwrotnych.

Reasumując, przyjęte w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej założenia będą wymagały, począwszy od 2023 roku bieżącego monitorowania. W przypadku, gdyby założenia finansowe przyjęte w prognozie nie były osiągnane koniecznym stanie się dokonanie korekty wielkości w niej przyjętych dla zapewnienia spełnienia przez Gminę Zapolice reguł fiskalnych wynikających z ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na względzie Skład Orzekający postanowił wydać opinię, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Stosownie do art. 230 ust. 4 oraz art. 246 ust. 3 ustawy o finansach publicznych niniejsza opinia podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902).

Od opinii wyrażonej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Krzysztof Kozik